

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет/інститут філології

Кафедра слов'янських мов

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Теорія і практика перекладу**

Освітня програма Чеська мова і література
Перший бакалаврський рівень

Спеціальність 035 Філологія
035.038 Слов'янські мови та літератури (переклад
включно), перша - чеська
Галузь знань 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Теорія та практика перекладу
Викладач (-і)	старший викладач, Дерев'янка Віра Ігорівна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-60-63
Е-mail викладача	vira.derevianko@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очна
Обсяг дисципліни	90 годин/3 кредити ECTS
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Консультації проводяться згідно узгодженого графіка на навчальний семестр. Також консультації можливі в день проведення лекцій чи практичних занять. Консультації можуть проводитися через онлайн ресурси за попередньою домовленістю.
2. Анотація до курсу	
Предметом вивчення є основні питання в галузі перекладу як важливої галузі спілкування, пов'язані з функціонуванням мови, розумінням та видами перекладу, типами еквівалентності при перекладі, стратегіями та прийомами перекладу та історією перекладу з урахуванням специфіки текстів, обумовленої темою та функцією тексту.	
3. Мета та завдання курсу	
Метою курсу є навчити студентів адекватно відтворювати всі елементи оригіналу з метою отримання повноцінного перекладу, аналізувати перекладені тексти різних жанрів, перекладати тексти різних жанрів, враховувати граматичні, лексичні, синтаксичні особливості під час перекладу текстів різних жанрів, послуговуватися словником та додатковою літературою, використовувати у перекладі засвоєні прийоми, заходи і трансформації, передавати в перекладі стиль оригіналу, комплексне застосування отриманих навичок під час перекладу повних текстів різної тематики та змісту.	
4. Результати навчання (компетентності)	
<ul style="list-style-type: none"> - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. - Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями. - Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. - Здатність спілкуватися іноземною мовою. - Здійснювати письмовий переклад з чеської мови на українську текстів різного стилю як різновид комунікативної діяльності в процесі опосередкованої міжкулькурної комунікації. - Здатність на конкретному матеріалі аналізувати ефективність ведення міжкультурного спілкування та форм його організації. - Набуття гнучкого мислення, відкритість до застосування філологічних знань та компетенцій у широкому діапазоні можливих місць роботи та повсякденному житті - Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні - Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати українську та чеську мови в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. - Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і 	

жанрів					
- Усвідомлення процесів інтерференції в мультилінгвальному просторі та здатність попереджати їх у власному мовленні.					
5. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття			Загальна кількість годин		
Лекції			12		
Практичні			18		
Самостійна робота			60		
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність		Курс (рік навчання)	Нормативний / Вибірковий	
VIII	035 Філологія 035.038 Слов'янські мови та літератури (переклад включно), перша - чеська		4	Вибірковий	
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцін- ки	Термін виконання
Тема 1. Definice překladů. Druhy překladů. Meze překladatelnosti. Překladatelský bilingvismus. Lexikální, gramatická a stylistická nepřeložitelnost. Kvalifikace překladatele. Predispozice tlumočnicků a překladatelů. Profesní etika překladatele. Právní předpisy týkající se překladů	лекція	2, 4-6, 12-15, 17- 20	лекція - 2 год. опрацювати відповідні наукові джерела		згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 2. Překladatelská technika. Způsoby nalezení ekvivalentů v cizím jazyce pro slova označující jevy typické (zeměpisná jména, kulinářské speciality, právní termíny, narážky na kulturu a jazyk). Porozumění textu. Souvislost s realitou a situací. Definice významu. referenční a konotativní význam.	лекція	2, 4-6, 12-15, 17- 20	лекція - 2 год. опрацювати відповідні наукові джерела		згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 3. Ekvivalence, její úroveň. Lexikální, gramatická a stylistická ekvivalence. Lexikální problémy. Polysemie a homonymie. Internacionalismy, neologismy, módní slova, lexikální mezery.	лекція	2, 4-6, 12-15, 17- 20	лекція - 2 год. опрацювати відповідні наукові джерела		згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 4. Techniky přímého a nepřímého překladu: a) půjčky, obtisky, doslovné	лекція	2, 4-6, 12-15, 17- 20, 12	лекція - 2 год. опрацювати відповідні наукові джерела		згідно з розкладом протягом навчального

překlady; b) transpozice, modulace, ekvivalence.					семестру
Тема 5. Praktické použití těchto technik při překladu různých typů textů. Transkripce a transliterace na příkladu vlastních jmen. Praktické použití těchto technik při překladu různých typů textů.	лекція/ практичне заняття	2, 4-6, 12-15, 17-20, 8-9, 12	лекція - 2 год. опрацювати відповідні наукові джерела практичне заняття – 2 год. виконання перекладу та його аналіз відповідно до теми	5 балів	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 6 Překladatelský proces. Fáze překladu. Způsoby poskytování informací: lexikální transformace, konkretizace, zobecnění. Gramatická transformace na úrovni slova, skupiny slov, věty a textu.	лекція	2, 4-6, 12-15, 17-20	лекція - 2 год. опрацювати відповідні наукові джерела		згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 7. Překladatelská dílna. Jednojazyčné, vícejazyčné, odborné slovníky, encyklopedie, lexikony. Chyby ve slovnících. Používání slovníků.	практичне заняття	8-9, 19-20, 21-30	практичне заняття – 2 год. виконання перекладу та його аналіз відповідно до теми	5 балів	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 8. Jazykové korpusy. Korpus českého jazyka.	практичне заняття	8-9, 19-20, 21-30	практичне заняття – 2 год. виконання перекладу та його аналіз відповідно до теми	5 балів	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 9. Překlad vědeckých textů.	практичне заняття	8-9, 19-20, 22-30	практичне заняття – 2 год. виконання перекладу та його аналіз відповідно до теми	5 балів	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 10. Překlad právních textů.	практичне заняття	8-9, 19-20	практичне заняття – 2 год. виконання перекладу та його аналіз відповідно до теми	5 балів	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 11. Lékařský překlad	практичне заняття	8-9, 19-20	практичне заняття – 2 год. виконання перекладу та його аналіз відповідно до теми	5 балів	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 12. Technický překlad.	практичне заняття	1, 8-9, 19-20	практичне заняття – 2 год. виконання	5 балів	згідно з розкладом протягом

			перекладу та його аналіз відповідно до теми		навчального семестру
Тема 13. Překlad publicistických textů.	практичне заняття	8-9, 19-20, 21-30	практичне заняття – 2 год. виконання перекладу та його аналіз відповідно до теми	5 балів	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Тема 14. Test	практичне заняття	8-9, 19-20, 21-30	практичне заняття – 2 год. виконання перекладу та його аналіз відповідно до теми	25 балів	згідно з розкладом протягом навчального семестру
Самостійна робота	самостійна робота	2,5,6, 21-30	самостійна робота – 60 год виконання перекладу запропонованого тексту (10 000 слів) з подальшим самоаналізом після отримання відредагованого тексту.	20 балів	згідно з розкладом протягом навчального семестру

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).
Вимоги до письмової роботи	Виконання перекладу враховуючи усі норми літературної чеської мови та специфіку запропонованого тексту.
Практичні заняття	Оцінюються за п'ятибальною системою.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання усіх запланованих програмою дисципліни форм навчальної роботи, які підлягають контрольному оцінюванню. Мінімальна кількість балів для позитивного зарахування курсу – 50 балів

7. Політика курсу

Згідно зі статтею 58 Закону України «Про вищу освіту», науково-педагогічні працівники ЗВО зобов'язані: забезпечувати викладання на високому науково-теоретичному і методичному рівні; дотримуватися норм педагогічної етики, моралі, поважати гідність осіб, які навчаються у ЗВО, дотримуватися в освітньому процесі академічної доброчесності та забезпечувати її дотримання здобувачами вищої освіти; розвивати в осіб, які навчаються у ЗВО, самостійність, ініціативу, творчі здібності; дотримуватися законів України, статуту та Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» (<https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/10/положення-про-запобігання-плагіату-у-ДВНЗ-Прикарпатський-національний-університет-імені-Василя-Стефаника.pdf>)

1. Рекомендована література

1. Білоус О.М. Науково-технічний переклад. Курс лекцій та практичних. Навчальний посібник для студентів перекладацьких відділень. Кіровоград, РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2013. – 100 с. [Електронний ресурс]. доступу: [https://www.cuspu.edu.ua/images/downloadfiles/inmov/posibniki/ Науково_технічний_переклад_Курс_лекцій_та_практичних .pdf](https://www.cuspu.edu.ua/images/downloadfiles/inmov/posibniki/Науково_технічний_переклад_Курс_лекцій_та_практичних.pdf)
2. Болдуреску Л. П., Краснова О. Г. Переклад – міст між мовними світами : темат. бібліогр. покажч. Миколаїв, Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. – 104 с.
3. Іваніна, Т. В. Навчальний посібник для студентів четвертого курсу всіх форм навчання спеціальності «Мова та література». [Текст]: навчальний посібник.
4. Мірам Г. Є. Основи перекладу: курс лекцій. Київ, 2003. 240 с.
5. Радчук В. Д. Що таке інтерпретація? Київ, 1997. 207 с.
6. Калинина В. Д. Теорія и практика перекладу : курс лекцій. Москва, 2008. 179 с.
7. Коваль А.П. Практична стилістика української мови. Київ, 2013. 374 с.
8. Мацько Л.І. та ін. Стилiстика української мови: Підручник. За ред. Л.І. Мацько. Київ, 2010. 462 с.
9. Мильчин А.Э. Методика редактирования текста. Москва, 2013. 241 с.
10. Корунець І. В. Теорія та практика перекладу. Вінниця, 2003. 448с.
11. Кухаренко В. А. Інтерпретація тексту. Вінниця, 2004. 261с.
12. Зорівчак Р. П. Реалія і переклад. Львів, 1989. 216с.
13. Кияк Т. Р. Перекладознавство (німецько-український напрям) : підручник для студентів вищ. навч. закл. Чернівці : ВД «Букрек», 2014. – 640 с.
14. Кияк Т. Р. Форма і зміст мовного знака . *Вісник ХНУ*. 2004. No 635. С. 75–78.
15. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу : Навчальний посібник. 2002. 280 с.
16. Adamková Petra. *Dinamika českého lexila a lexikologie*. Univerzita Palackého v Olomouci, 2013.
17. Houžvičková Milena, Hoffmannova Jana. *Čeština pro překladatele. Zaklady teorie, interpretace textů, prakticka cvičení*. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, 2013.
18. Jiří Levý. *Umění překladu*. Heirs, 2012.– 371 с. [Електронний ресурс] https://is.muni.cz/el/1421/jaro2010/FJIB971/um/Jiri_Levy_Umeni_prekladu.pdf
19. Marie Csiriková, Vlasta Klausova. *Odborný překlad v praxi*. Plzen, 2006.– 157 s.
20. Milena Houžvičková, Jana Hoffmannova. *Čeština pro překladatele. Zaklady teorie, interpretace textů, prakticka cvičení*. Univerzita Karlova v Praze, Filozofická fakulta, 2013

Додаткові джерела:

21. Великий тлумачний словник сучасної української мови. Уклад. і голов. ред. В.Т. Бусел. Київ, 2014. 1440 с.
22. Український орфографічний словник: Орфогр. словн. укр.. мови: Близько 143 000 слів. Уклад.: М.М. Пещак та ін. Київ, 2013. 1006 с.

23. Український правопис. НАН України: Ін-т мовознавства ім. О.О. Потебні, Ін-т української мови. Київ, 2012. 240 с.
24. Encyklopedický slovník češtiny. Karlík, P., Nekula, M., Pleskalová, J. Praha: NLN, 2002.
25. Příruční slovník jazyka českého. Díl.I-IV. Praha, 1935-1957.
26. Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost. Praha, 1978, 1994.
27. Slovník spisovného jazyka českého. Díl. I-IV. Praha, 1958-1971.
28. Slovník českých synonym/K. Pala, J. Všianský. NLN, Praha, 2000
29. Slovník slovesných, substantivních a adjektivních vazeb a spojení/ N. Svozilová, H.Prouzová. Academia, Praha, 2005.
30. Slovník spisovné češtiny pro školu a veřejnost. Akademia, Praha 2001. Ukrajinsko-český slovník/ A.Kurimský, R.Šišková. Academia, Praha, 1994

Викладач – Дерев'янка Віра Ігорівна